

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2000 M. GEGUŽĖS 31 D. ĮSAKYMO NR. 301 „DĖL PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE“ PAKEITIMO

2019 m. gegužės 14 d. Nr. V-566
Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymą Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“:

1.1. Pakeičiu 1.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„1.3. Vaikų ir pilnamečių mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas, sveikatos tikrinimo tvarkos aprašą (3 priedas);“.

1.2. Pakeičiu Profilaktinių sveikatos tikrinimų rūšių ir apmokėjimo tvarkos (1 priedas) 1.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„1.2 vaikų ir pilnamečių mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas (3 priedas);“.

1.3. Pakeičiu Vaikų sveikatos tikrinimo tvarkos aprašą (3 priedas):

1.3.1. Pakeičiu pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„VAIKŲ IR PILNAMEČIŲ MOKINIŲ, UGDOMŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS, SVEIKATOS TIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS“.

1.3.2. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. Vaikų ir pilnamečių mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas, sveikatos tikrinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato privalomo profilaktinio vaikų, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 7 punkte nurodytų 18 metų ir vyresnių mokinių, kurie mokosi Lietuvos Respublikos mokyklose pagal bendrojo ugdymo programas, (toliau – pilnamečių mokinių) sveikatos bei ankstyvojo amžiaus vaikų (iki 4 metų) psichomotorinės raidos tikrinimo reikalavimus, šių paslaugų teikimo tvarką.“

1.3.3. Pakeičiu 3 punktą ir jį išdėstau taip:

„3. Apraše nustatyto profilaktinio vaikų ir pilnamečių mokinių sveikatos tikrinimo tikslas – išaiškinti ir koreguoti rizikos sveikatai veiksnius, nustatyti, ar tikrinamo asmens sveikatos būklė atitinka jo augimo ir brendimo pagal amžių ir lytį normatyvus, ar dėl sveikatos būklės jis gali lankyti švietimo įstaigą ir pan.“

1.3.4. Pakeičiu 5 punktą ir jį išdėstau taip:

„5. Vaikų, pilnamečių mokinių sveikatos ir vaikų psichomotorinės raidos tikrinimas atliekamas licenciją teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas turinčioje įstaigoje (toliau – ASPĮ), kurioje asmuo yra prirašytas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. lapkričio 9 d. įsakymo Nr. 583 „Dėl gyventojų prisirašymo prie pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigų tvarkos“ nustatyta tvarka (toliau – prirašytas). Vaikų sveikatos tikrinimą atlieka šeimos medicinos paslaugas teikiantis šeimos gydytojas ar vaikų ligų gydytojas, kurį pacientas (jo tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą) yra pasirinkęs. Pilnamečių mokinių sveikatos tikrinimą atlieka šeimos medicinos paslaugas teikiantis šeimos gydytojas ar vidaus ligų gydytojas, kurį pacientas yra pasirinkęs.“

1.3.5. Pakeičiu 6 punktą ir jį išdėstau taip:

„6. Vaikų ir pilnamečių mokinių dantų ir burnos higienos būklę pagal kompetenciją tikrina ir informavimo dantų ir burnos ligų profilaktikos klausimais paslaugą teikia gydytojas odontologas arba gydytojas odontologas specialistas, arba burnos higienistas ASPĮ, teikiančiose pirminės odontologinės sveikatos priežiūros paslaugas.“

1.3.6. Pakeičiu II skyriaus pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„II SKYRIUS

PROFILAKTINIO VAIKŲ IR PILNAMEČIŲ MOKINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMO REIKALAVIMAI IR TVARKA“.

1.3.7. Pakeičiu 8 punktą ir jį išdėstau taip:

„8. Profilaktinio vaikų ir pilnamečių mokinių sveikatos tikrinimo reikalavimai taikomi sveikatos priežiūrai ir profilaktiniam sveikatos tikrinimui, nustatyti Aprašo 1 priede.“

1.3.8. Pakeičiu 11 punktą ir jį išdėstau taip:

„11. Fizinio ugdymo grupė, kurioje vaikui ar pilnamečiam mokiniui rekomenduojama dalyvauti kūno kultūros pamokose, nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos metodinėmis rekomendacijomis „Kūno kultūra silpnesnės sveikatos moksleiviams“ (1999 m., antrasis leidimas, 2003 m).“

1.3.9. Pakeičiu 12 punktą ir jį išdėstau taip:

„12. Pilnametis mokinys, vaikas, jo tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą ASPĮ informuojami apie higienos įgūdžius, o švietimo ar kitą ugdymo įstaigą lankančio vaiko tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą informuojami, kaip nuolat prižiūrėti odą, nagus, plaukus, kaip tikrinti dėl utėlių ir niežų.“

1.3.10. Pakeičiu 13 punktą ir jį išdėstau taip:

„13. Duomenis apie profilaktinį sveikatos tikrinimą Aprašo 5 ir 6 punktuose bei Aprašo 1 priede nurodyti specialistai įrašo į:

13.1. formą Nr. 025-112/a „Vaiko sveikatos raidos istorija“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“ (toliau – forma Nr. 025-112/a), jeigu buvo patikrinta vaiko sveikata;

13.2. formą Nr. 025/a „Ambulatorinė asmens sveikatos istorija“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“, jeigu buvo patikrinta pilnamečio mokinio sveikata.“

1.3.11. Pakeičiu 26 punktą ir jį išdėstau taip:

„26. Atlikus privalomą profilaktinį pilnamečio mokinio ar vaiko, lankančio švietimo ar kitą ugdymo įstaigą, sveikatos tikrinimą, elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ESPBI IS) užpildomas Vaiko sveikatos pažymėjimas, kurio forma patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ (toliau – forma Nr. E027-1), kuriame įrašomi reikiami duomenys, išvados ir rekomendacijos švietimo ar kitai ugdymo įstaigai.“

1.3.12. Papildau 26¹ punktu:

„26¹. Esant ESPBI IS arba ASPĮ vidinių informacinės sistemos veikimo sutrikimų, forma E027-1 užpildoma atkūrus sistemos / sistemų veiklą.“

1.3.13. Pakeičiu 27 punktą ir jį išdėstau taip:

„27. Jeigu nepasibaigus formos Nr. E027-1 galiojimo laikui vaiko ar pilnamečio mokinio sveikatos būklė pasikeičia taip, kad turi būti keičiama jo fizinio ugdymo grupė arba atsiranda naujų bendrų arba specialių rekomendacijų, kurių turi būti laikomasi jam dalyvaujant ugdymo veikloje, ši informacija įrašoma į formą Nr. 046/a „Medicininis pažymėjimas“, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“, kuri pateikiama visuomenės sveikatos specialistui, vykdančiam sveikatos priežiūrą mokykloje.“

1.3.14. Pakeičiu 28 punktą ir jį išdėstau taip:

„28. Atlikus privalomą profilaktinį sveikatos tikrinimą, pilnamečiam mokiniui ar švietimo ar kitą ugdymo įstaigą lankančiam vaikui (jo tėvams arba kitiems atstovams pagal įstatymą) pageidaujant, ASPĮ nustatyta tvarka išduodama formos Nr. E027-1 kopija.“

1.3.15. Pakeičiu 29 punktą ir jį išdėstau taip:

„29. Atlikus privalomą profilaktinį sveikatos tikrinimą užpildyta forma Nr. E027-1 galioja 1 metus nuo užpildymo dienos.“

1.3.16. Pakeičiu 1 priedą:

1.3.16.1 Pakeičiu priedo žymą ir ją išdėstau taip:

„Vaikų ir pilnamečių mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas, tikrinimo tvarkos aprašo 1 priedas“.

1.3.16.2. Pakeičiu pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„PROFILAKTINIO VAIKŲ IR PILNAMEČIŲ MOKINIŲ SVEIKATOS TIKRINIMO REIKALAVIMAI“.

1.3.16.3. Pakeičiu 5 punktą ir jį išdėstau taip:

„5.	Paauglys, pilnametis mokiniys	1 kartą per metus	Šeimos gydytojas arba šeimos medicinos paslaugas teikiantis vaikų ligų gydytojas (tik paaugliams) arba šeimos medicinos paslaugas teikiantis vidaus ligų gydytojas (tik pilnamečiams mokiniams)	5.1. Kiekvieno apsilankymo metu įvertinti paciento sveikatos būklę, fizinę būklę, lytinį brendimą, augimą, nubrėžiant asmeninės ūgio ir svorio bei svorio priklausomybės nuo ūgio kitimo kreives pagal lytį; įvertinti KMI, AKS, mitybos įpročius, fizinį aktyvumą, atramos judamąjį aparatą, psichikos būklę, regėjimo aštrumą, klausos aštrumą, įsitraukimą į rizikingą sveikatai elgseną (pvz., patyčios, smurtas), lytinio aktyvumo bei lytinės elgsenos saugumą bei, atsižvelgiant į amžiaus ypatumus, informuoti pacientą, jo tėvus ar kitus atstovus pagal įstatymą apie sveikos gyvensenos ugdymą, rekomenduoti profilaktines priemones, mokyti sveikos gyvensenos principų, pagal paciento poreikius teikti sveikatos informavimo ir konsultavimo paslaugas toliau išvardytais klausimais: 5.1.1. asmens higienos; 5.1.2. racionalios mitybos; 5.1.3. miego ir budrumo režimo; 5.1.4. burnos sveikatos; 5.1.5. fizinio aktyvumo (rekomenduotina ne mažiau kaip 1 val. kasdien) lauke, ir sveiko gyvenimo būdo; 5.1.6. regėjimo sutrikimų, sukeliama darbo su videoterminalais, profilaktikos, taisyklingos laikysenos sėdint prie kompiuterio, darbo ir poilsio režimo; 5.1.7. traumų, prievartos, uždusimo, paskendimo, apsinuodijimų, nudegimų ir kitų nelaimingų atsitikimų, saugaus elgesio kelyje ir kitoje aplinkoje			

				profilaktiką, imunoprofilaktiką; 5.1.8. žalingų sveikatai įpročių (alkoholio, nikotino ir narkotinių medžiagų vartojimo); 5.1.9. atsparumo rizikingai sveikatai elgsenai; 5.1.10. lytinės elgsenos saugumo; 5.1.11. sveikatos priežiūros pagalbos neįgalaus vaiko šeimai.			
		1 kartą per 2 metus	Šeimos gydytojas arba šeimos medicinos paslaugas teikiantis vaikų ligų gydytojas (tik paaugliams) arba šeimos medicinos paslaugas teikiantis vidaus ligų gydytojas (tik pilnamečiams mokiniams)	5.2. Atlikti ir įvertinti: 5.2.1. bendrą kraujo tyrimą, jei yra šie rizikos veiksniai: neracionali mityba (ypač – vegetarams), gausios menstruacijos, pacientas sportuoja, gyvena blogomis socialinėmis sąlygomis, augimo spurto metu ir jei paauglys netenka kūno masės; 5.2.2. kapiliarinės glikemijos tyrimą, jei yra šie klinikiniai simptomai: poliurija, polidipsija, svorio kritimas, nuovargis; nuo 10 metų arba prasidėjus lytiniam brendimui, kai KMI viršija 85 procentilę ir yra rizikos veiksnų, tokių kaip cukrinis diabetas ir (ar) širdies kraujagyslių ligos šeimoje, atsparumo insulinui požymių (juodoji akantozė, dislipidemija, hipertenzija, policistinių kiaušidžių sindromas); visiems, kurių KMI viršija 95 procentilę pagal amžių ir lytį; 5.2.3. bendrą šlapimo tyrimą.			
		1 kartą per metus	Gydytojas odontologas arba gydytojas odontologas specialistas	5.3. Atlikti dantų ėduonies diagnostiką, krūminių dantų silantavimą – priklausomai nuo dantų dygimo laiko, jei reikia, pagydyti ar skirti gydymo laiką / siųsti gydyti. 5.4. Įvertinti nuolatinių dantų sąkandį, nustatyti, ar nėra sąkandžio anomalijų, jei reikia, pagydyti ar siųsti konsultacijos / gydyti.			
		1 kartą per metus	Gydytojas odontologas arba gydytojas odontologas specialistas, arba burnos higienistas	5.5. Atlikti dantų ėduonies profilaktiką. 5.6. Įvertinti burnos higienos būklę ir pamokyti burnos higienos ir racionalios mitybos pagrindų, informuoti apie deimantų ant dantų, auskarų liežuvyje žalą.			

		1 kartą per metus	Slaugytojas	5.7. Kiekvieno apsilankymo metu pamatuoti paciento AKS, ūgį bei svorį ir šiuos duomenis įrašyti į asmeninę svorio priklausomybės nuo ūgio kitimo diagramą pagal lytį, apskaičiuoti KMI. 5.8. Pagal amžiaus ir lyties ypatumus padėti pacientui susiformuoti racionalios mitybos, fizinio aktyvumo, sveiko gyvenimo būdo nuostatas. 5.9. Informuoti apie sveiką gyvenimo būdą, ligų ir žalingų sveikatai įpročių profilaktiką, imunoprofilaktiką, lytinės elgsenos saugumą.“			

1.3.17. Pakeičiu 2 priedo žymą ir ją išdėstau taip:

„Vaikų ir pilnamečių mokinių, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas, tikrinimo tvarkos aprašo 2 priedas“.

2. N u s t a t a u, kad 2020 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia Vaikų sveikatos tikrinimo tvarkos aprašo (3 priedas), patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“, 26 punkto redakcija:

„26. Atlikus privalomą profilaktinį pilnamečio mokinio ar vaiko, lankančio švietimo ar kitą ugdymo įstaigą, sveikatos tikrinimą, elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ESPBI IS) užpildoma elektroninės statistinės apskaitos forma Nr. E027-1 „Mokinio sveikatos pažymėjimas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-951 „Dėl elektroninės statistinės apskaitos formos Nr. E027-1 „Mokinio sveikatos pažymėjimas patvirtinimo“ (toliau – forma E027-1), kurioje įrašomi reikiami duomenys, išvados ir rekomendacijos švietimo ar kitai ugdymo įstaigai.“

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga